

**Комісаренко Д. Д.**

3 курс, фізико-технічний інститут,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Прухницька О. В., ст. викладач кафедри

соціології ФСП НТУУ «КПІ»

### **Політичні конфлікти як засіб боротьби за владу**

Ще з появи людських взаємовідносин з'явилося поняття конфлікту. Конфлікт - це діяльність, в якій люди або групи людей прагнуть переконати інших в своїй правоті виходячи з власних інтересів. З появою держави з'явився і політичний конфлікт. Політичний конфлікт – це стан політичних відносин, в якому учасники борються за цінності і певний статус, за ресурси та владу.

Теорії політичного конфлікту розглядали багато політологів, але основоположниками можна вважати Алексіса Токвіля і Карла Маркса, які відзначали неминучість солідарності всередині соціальних груп, союзів, асоціацій та конфліктів між ними. Потрібно зауважити, що вони розглядали конфлікт як альтернативу консенсусу, тобто повинен бути баланс між цими двома силами.

Політичний конфлікт це особливий вид суспільних відносин між людьми, особливий вид суспільних відносин між людьми, який формується і розвивається з приводу функціонування політичної влади; в ньому беруть участь не тільки окремі особи, а й соціальні групи; політичний конфлікт соціально значимий, його наслідки впливають на всі сфери суспільного життя незалежно від тих, хто не приймає участі в політиці.

Якщо конфлікт призводить до безладу в суспільстві, неможливо забезпечити порядок та мир, тоді проявляються негативні риси політичного конфлікту. Проте існують і позитивні риси: конфлікти в державі призводять до конструктивних змін, оскільки конфлікти попереджують застої, стимулюють інтереси. Попередивши або розв'язавши локальний конфлікт можна попередити більш серйозний конфлікт.

Так як цей вид конфлікту виникає на підставі політичної влади, то існують два виміри конфліктів: між політичними і соціальними групами (вони не володіють

владою у даний момент, але прагнуть нею заволодіти) та всередині цих груп (вони при владі, але прагнуть більшого впливу на прийняття рішень але прагнуть більшого впливу на прийняття рішень і повного). А також можна конфлікти поділити на два види: горизонтальний та вертикальний. В горизонтальних політичних конфліктах боротьба за владу ведеться в межах існуючого режиму (між парламентом та урядом, політичними партіями, окремими суб'єктами політики і державою). У вертикальних конфліктах відбувається боротьба за владу між державою та суспільством. Різні соціальні класи, прошарки людей висловлюють свої позиції, скаржаться на непорозуміння та недосяжність влади, тому і виникають конфліктні ситуації.

Політичний конфлікт є найбільш дієвим способом боротьби, саме тому в Україні все частіше виникають конфлікти між гілками влади: між політичними партіями, всередині парламенту, між кандидатами на виборах. Але найбільшою проблемою є незначна можливість регулювання конфліктних ситуацій. Потрібно не допустити виникнення конфлікту та його розростання і переходу в соціальну кризу; виявити всі приховані або неявні конфлікти, щоб попередити неконтрольовані процеси; зменшити ступінь напруги на області, що суміжні з тими, де розгорнувся конфлікт; правильно визначати стадію, в якій знаходиться конфлікт. Виділяють три стадії конфлікту: виникнення, розвиток, закінчення. Ключовою є остання стадія, оскільки від результатів закінчення спірних відносин залежить майбутнє виникнення або не виникнення нових конфліктів. Тому потрібно або досягнути компромісу між ворогуючими сторонами.

Хотілося б зробити висновок, що політичний конфлікт являє собою зіткнення суб'єктів політики в їх взаємному прагненні реалізувати свої інтереси та цілі, що пов'язані безпосередньо із досягненням влади або її перерозподілом. Тому безперечно він є засобом боротьби за владу. Слід пам'ятати, що окрім негативних наслідків, він несе і позитивні: розробка і вдосконалення заходів врегулювання сторін конфлікту, напрацювання навиків у вирішенні завдань на всіх етапах конфлікту, розробка заходів впливу на ворогуючі сторони.